

Ученици су способни да самостално анализирају, повезују и смештају у контексте различита уметничка дела, правце и уметнике. Визуелно описмењени, способни су да разумеју, тумаче, читају и конципирају сликовне поруке које су саставни део свакодневног живота. Захваљујући визуелној писмености у савременој, доминантно визуелној култури, ученици су у могућности да именују појмове које виде, комуницирају са другима и развијају критичко мишљење.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)

Ученици демонстрирају стечена знања кроз различите видове креативног изражавања и активизма у локалној заједници. Распознају различите приступе визуелне писмености кроз природне и хуманистичке науке и разнородне уметничке дисциплине. Користе стечена знања креирајући и примењујући естетски приступ у личном и ширем окружењу, чинећи сопствени простор, као и градску средину естетизованим и уређеним.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)

Ученици имају развијену свест о значају културно-историјске баштине сопственог и других народа, у окружењу и глобално. Негују здрав однос и повезаност са природом и њеним ресурсима. Чисте, уређују и штите животну средину кроз ученички и грађански активизам, еколошку свест и одрживи развој, користећи различите алате, технике и материјале у свом креативном изражавању. Препознају личне компетенције у пројектима самозапошљавања. Износе ставове и вредности стечене кроз предмет Ликовна култура и примењују их у личном и друштвеном животу и даљем стручном усавршавању. Усвајају опште хуманистичке вредности, развијају толеранцију, поштовање различитости и мултикултуралност.

Исходи образовног циклуса (ИОЦ) за крај средњег образовања:

Напредни ниво		
СПК1	СПК2	СПК3
Ученици:	Ученици:	Ученици:
– ЛИК.СО.Н.1.1. Анализирају дела визуелне уметности користећи ликовну терминологију. – ЛИК.СО.Н.1.2. Полемишу о разликама у делима визуелне уметности у погледу стилског јединства, хармоније, композиције и сл. – ЛИК.СО.Н.1.3. Аргументовано износе своје ставове о делима визуелне уметности, њиховим ауторима и епохи у којој је дело настало.	– ЛИК.СО.Н.2.1. Истражују могућности оригиналне примене изражајних особина материјала, техника и принципа компоновања (дизајна). – ЛИК.СО.Н.2.2. Критички просуђују и изражавају своја опажања о утицају визуелне уметности на доживљај себе, других и друштва у усменој, писаној, визуелној или аудио- визуелној форми. – ЛИК.СО.Н.2.3. Комбинују релевантне критеријуме, заједничке повратне информације и личну уметничку визију, размишљају о свом раду, ревидирају га и усавршавају.	– ЛИК.СО.Н.3.1. Одговорно сарађују са другима, истражују и учествују активно у културном животу заједнице уз позитиван и негујући однос према културној баштини и животној средини. – ЛИК.СО.Н.3.2. Користе модерне алате, дигиталне платформе, електронске медије константно унапређујући своју креативност. – ЛИК.СО.Н.3.3. Анализирају и објашњавају сопствено и туђе културолошко наслеђе, критички посматрају свет кроз визуелне поруке у свом окружењу.

СТРАНИ ЈЕЗИЦИ – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК

Стандарди образовних постигнућа за крај средњег образовања

Општа предметна компетенција (ОПК)
Општа предметна компетенција, или вишејезична комуникативна компетенција, обухвата поседовање свести о језицима као комуникационим средствима, стицање и континуирано развијање језичке писмености и способности коришћења најмање два страна језика, схватање повезаности између језика и културних идентитета и уважавање језичке и културне разноликости. Она омогућава ученицима да реализују активности користећи језичка средства за писану и усмену комуникацију, у приватном, јавном, образовном и професионалном контексту, у формалним и неформалним комуникативним ситуацијама. Поседовање вишејезичне комуникативне компетенције ученицима омогућава проналажење, прикупљање, обрађивање, критичку обраду и коришћење извора и садржаја

информација. Знања, умења и ставови који чине вишејезичну комуникативну компетенцију ученике оспособљавају за учешће у разноврсним активностима у националном и интернационалном окружењу, за развој критичког мишљења и расуђивања, креативности, иновативности и естетичког осећаја, као и за сарадњу са другима уз поштовање културних различитости и развијање толерантности, емпатије и друштвено одговорног деловања. Учењем страних језика, користећи различита медијска средства, ученици унапређују стратегије учења и рада, развијају функционалну и дигиталну писменост и оспособљавају се за целоживотно учење и употребу страних језика у даљем образовању, у професионалном окружењу и приватном контексту.

Основни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)		
Ученици углавном правилно изговарају све гласове и гласовне групе, уз поштовање акценатско-интонацијских правила, уз евентуална одступања која не ометају суштински комуникацију. Записују речи и изразе и примењују фреквентна правописна правила уз повремена одступања од нормe која углавном не доводе до неспоразума. Углавном исправно користе једноставне граматичке елементе и конструкције; познају и са извесном тачношћу користе и ограничени репертоар сложенијих граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке. Разумеју и користе најчешће једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији у свакодневним ситуацијама и на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке, омашке и непрецизности које повремено ремете комуникацију. Уочавају главне сличности и разлике међу фреквентнијим лексичким елементима и морфосинтаксичким конструкцијама матерњег и страног језика. Познају и разумеју основне сличности и разлике између своје културе и културе (култура) језика који уче; препознају најкритичније осетљиве теме и у тематски познатим и узрасно блиским ситуацијама отклањају неспоразуме у комуникацији. Поседују општа знања о специфичностима свакодневног живота, друштва и развоја циљне културе, разумеју утицај основних природних и друштвених појава на процесе у властитој и циљној култури, као и положај земаља и заједница циљног језика у свету и њихову везу са властитом културом. Познају кључне стратегије и средства комуникације и поседују развијене основе функционалне и дигиталне писмености.		
Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)		
Ученици уочавају, разумеју и интерпретирају вербалне и невербалне садржаје порука на страном језику и процењују релевантност језичких елемената у комуникативном чину. Ради остваривања комуникативне намере примењују различите стратегије и средства комуникације, укључујући дигиталне алате. Разумеју појмове, идеје и информације из усмених, писаних и мултимодалних текстова у вези са блиским и познатим темама и тумаче њихова експлицитна и имплицитна значења. За потребе информисања, забаве, естетског доживљаја и решавања проблема у образовним и ваншколским ситуацијама користе страни језик, повезујући га са знањима и вештинама из матерњег и других језика које користе. Претражују, идентификују по релевантности и селективно користе текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и критички процењују њихов значај и поузданост. Усвојене концепте и методе рада употребљавају у разноврсним активностима, укључујући и оне у дигиталном окружењу, у циљу решавања задатака и повезивања знања у приватном, образовном и стручном домену.		
Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)		
Ученици учествују у једноставнијим комуникационим ситуацијама, разумеју усмене, писане и мултимодалне поруке о блиским темама, појавама и догађајима. Користе језик у једноставнијим активностима усмене и писане продукције и интеракције у приватном, образовном и стручном домену (садржајна размена информација о личностима, догађајима, појавама, исказивање ставова, идеја и мишљења, допадања и недопадања), уз релативно спонтано успостављање ефикасног социјалног контакта. Прихватају и поштују разлике које постоје између властите и културе циљног језика и умеју да прилагоде вербално и невербално понашање основним комуникативним конвенцијама. Негују став отворености и ра дозналости према култури циљног језика и показују вештине за критичко истраживање и разумевање властите културе и културе циљног језика.		
Исходи образовног циклуса (ИОЦ) за крај средњег образовања:		
Основни ниво		
СПК 1	СПК 2	СПК 3
Ученици:	Ученици:	Ученици:

– CJ1.CO.O.1.1. Исправно изговарају већину гласова и гласовних група, уз евентуалне утицаје других језика које користе, првенствено матерњег, и одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што повремено утиче на разумљивост порука и комуникацију. – CJ1.CO.O.1.2. Познају правописна правила и примењују их у писаној продукцији уз неправилности које суштински не ремете разумевање. – CJ1.CO.O.1.3. Познају и користе ограничен репертоар правила и образаца за грађење граматичких облика који укључују и најфреквентнија одступања од морфолошких правила и правила творбе речи, уз грешке и омашке које повремено отежавају комуникацију у искуствено блиским свакодневним ситуацијама.	– CJ1.CO.O.2.1. Примењују важније стилове и стратегије рецепције усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу са текстуалном врстом и комуникативном намером, у приватном, јавном и образовном домену (у вези са садржајем школских предмета). – CJ1.CO.O.2.2. Користе страни језик у усменој и писаној комуникацији примењујући различите стратегије планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере, уз употребу релевантних дигиталних алата.	– CJ1.CO.O.3.1. Разумеју општи смисао и најважније појединости усмених објава, упутстава, налога и инструкција, краћих монолошких излагања, једноставних информативних, медијских прилога и поједностављених текстова савремене музике, на познате, друштвено и индивидуално (лично) релевантне теме, у приватном, јавном и образовном домену, уколико се користи стандардни језик и разговоран изговор уз одговарајући број понављања и/или успорени темпо говора. Сажимају општи смисао/главну поруку и класификују суштинске појединости у тексту.
– CJ1.CO.O.1.4. Познају и користе ограничени репертоар основних и фреквентних правилно формираних синтаксичких структура у циљу кохерентне комуникације, уз грешке и омашке које повремено отежавају комуникацију. – CJ1.CO.O.1.5. Разумеју и користе ограничен вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које повремено отежавају комуникацију. – CJ1.CO.O.1.6. Познају основне принципе функционисања језичких система и језичког раслојавања, улогу језика у језичкој заједници, важније сличности и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ1.CO.O.1.7. Поседују знања у вези са властитом и културама језика које уче,	– CJ1.CO.O.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и селективно користе текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и критички процењују њихов значај и поузданост за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема и задатака. – CJ1.CO.O.2.4. Интерпретирају значења једноставне усмене и писане поруке у вези са блиским и узрасно примереним темама; постављају хипотезе и изводе закључке о комуникативној намери у складу са њеним друштвеним, културним, временским и просторним контекстом. – CJ1.CO.O.2.5. Успостављају интеркултурну комуникацију, размењују релевантне информације и ставове, као и лична уверења у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање правила учтивости. – CJ1.CO.O.2.6. Идентификују, анализирају и тумаче значајније појаве и	– CJ1.CO.O.3.2. Разумеју општи смисао и основне елементе садржаја (укључујући околности комуникативне ситуације, заплет и епилог, хронологију дешавања у најједноставнијим цртама, међусобне односе актера и њихове основне жеље, потребе, мишљења и аргументе) у директној интеракцији двоје или више саговорника или у краћим медијски подржаним аудио и аудио-визуелним формама у којима се обрађују блиске и познате теме, уколико се користи стандардни језик и разговоран изговор уз одговарајући број понављања и/или успорени темпо говора. Интерпретирају главне поруке и преносе сопствене ставове као и ставове саговорника у вези са познатим темама из приватног домена. – CJ1.CO.O.3.3. Разумеју општи смисао и најважније појединости кратких, стилски и лексички једноставних информативних, инструкционих, рекламних, научно- популарних, књижевних текстова и преписки на конкретне и блиске теме (из свакодневног живота) и распознају основну нит аргументације, у приватном, јавном и образовном домену. Сажимају општи смисао/главну поруку и класификују појединости према значају. – CJ1.CO.O.3.4. Разумеју општи смисао и важније појединости једноставнијих текстова са интернета, пратећи по потреби и линкове који упућују на евентуалне додатне информације уз употребу релевантних дигиталних алата.

разумеју, тумаче и пореде појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима сазнају усменим, писаним и дигиталним путем.	процесе у контексту (властите) културе и култура заједница чији језик уче, у оквиру личних интересовања и садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације. – CJ1.CO.O.2.7. Промишљају улогу језика у разноврсним активностима и користе страни језик за проучавање важнијих природних и друштвених феномена и за релативно успешно решавање задатака у приватном, јавном и образовном домену.	– CJ1.CO.O.3.5. Описују људе, појаве и предмете из непосредног окружења и домена личног интересовања, на једноставан и претежно конвенционалан начин, дају једноставнија објашњења о дешавањима у садашњости, прошлости и будућности, на блиске теме, уз претходну припрему и помоћ визуелне презентације. – CJ1.CO.O.3.6. Изражавају на једноставан начин утиске и осећања, постављају и одговарају на питања, исказују и бране сопствено мишљење и ставове и реагују на мишљење и ставове других у вези с познатим и блиским темама из приватног, јавног и образовног домена. Препознају и поштују лако препознатљиве културолошке условљености ставова, вредности и идеја уважавајући вредности људског достојанства, једнакости и права. Критички приступају анализи једноставних и тематски познатих материјала (текстова, аргумената, проблема, догађаја и искустава из области уметности, других предмета природних и друштвених наука). Износе опште анализе према задатим смерницама организујући их у логичну целину уз претходне припреме и евентуалну помоћ. – CJ1.CO.O.3.7. Пишу једноставне текстове према моделу (уз помоћ илустрација, табела, слика, графика и детаљних упутстава) и резимирају прочитани текст или медијски приказ о блиским темама из приватног, јавног и образовног домена, изnoseћи сопствене утиске, планове, очекивања, осећања, личне ставове и мишљења, уз употребу релевантних дигиталних алата. Из личних потреба и побуда стварају једноставније текстуалне жанрове, развијајући сопствене стваралачке способности и креативност. – CJ1.CO.O.3.8. Попуњавају формуларе, упитнике и различите обрасце у приватном, јавном и образовном домену; пишу краће белешке и једноставније поруке, мејлове, СМС поруке, краћа формална и неформална писма у којима траже и преносе релевантне информације, мишљења, утиске, планове, осећања и идеје користећи адекватан регистар и језичка средства, уважавајући културне различитости, показујући емпатију и спремност на сарадњу. – CJ1.CO.O.3.9. Учествоју у једноставној комуникацији на интернету (друштвене мреже, форуми итд.) у вези са познатим и блиским темама, изnose своје мишљење и одговарају на мишљења других постављајући кратке и једноставне садржаје и коментаре, уз помоћ доступних језичких алата (електронски преводилац, речник); учествују у једноставним колаборативним активностима (рад на заједничким документима попут Wiki, Google docs). – CJ1.CO.O.3.10. Преносе с једног језика на други у усменом и писаном облику суштину поруке и најважније појединости текстова (медијација)
---	--	---

у вези с блиским темама из приватног, јавног и образовног контекста, користећи компензационе стратегије ради превазилажења комуникационих потешкоћа и недостатка одговарајућих језичких средстава. Посредују у неформалној интеракцији двоје или више саговорника уз одређени напор и учестало коришћење компензационих стратегија, на поједностављени начин преносећи и тумачећи културно условљене вредности и ставове.

Средњи ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)

Ученици углавном правилно изговарају све гласове и гласовне групе, укључујући и комплексније комбинације гласова, уз поштовање акценатско- интонацијске природе, или уз евентуалне мање упадљиве неправилности које не угрожавају комуникацију. Познају и уз приличну ортографску тачност примењују већину правописних правила, уз повремена одступања која не доводе до неспоразума у комуникацији. Исправно користе једноставне граматичке елементе и конструкције; познају и са приличном тачношћу користе и одређени број сложенијих граматичких елемената и конструкција, укључујући и фреквентније изузетке. Разумеју и углавном адекватно користе једноставнији вокабулар и одређени број фреквентнијих сложених форми у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији, на познате теме из приватног, јавног и образовног домена, уз ситније грешке и омашке које углавном не ремете комуникацију. Уочавају главне сличности и разлике међу фреквентнијим лексичким елементима и морфосинтаксичким конструкцијама матерњег и страног језика. Разумеју, прихватају и знају да објасне разлике између властите културе и културе (културâ) језика који уче и знају да прилагоде своје вербално и невербално понашање основним конвенцијама. Ученици поседују детаљнија и специфичнија знања о свакодневном животу, друштву и развоју стране културе, разумеју утицај природних и друштвених појава на процесе у властитој и култури страног језика, као и положај земаља и заједница циљног језика у свету и њихову везу са властитом културом и другим најближим културама. Поседују релативно развијену функционалну и дигиталну писменост.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)

Ученици уочавају, схватају и интерпретирају вербалне и невербалне садржаје сложенијих порука на страном језику и процењују релевантност језичких елемената у комуникативном чину. Ради остваривања комуникативне намере примењују разноврсне стилове, стратегије и средства комуникације, укључујући дигиталне алате. Разумеју и примењују различите стратегије учења и критички анализирају и планирају сопствени напредак. Разумеју појмове, идеје и информације из усмених, писаних и мултимодалних текстова, критички их тумаче и изводе закључке о њиховом експлицитном и имплицитном значењу. За потребе информисања, забаве, естетског доживљаја и решавања проблема у образовним и ваншколским ситуацијама функционално примењују страни језик, повезујући га са знањима и вештинама из матерњег и других језика које користе. Претражују, идентификују по релевантности, парафразирају уз помоћ смерница и селективно користе текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и критички процењују њихов значај и поузданост. Усвојене концепте и методе рада употребљавају у новим ситуацијама, укључујући и оне у дигиталном окружењу, у циљу решавања задатака и повезивања знања у приватном, јавном, образовном и стручном домену.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)

Ученици учествују у разноврсним комуникационим ситуацијама, разумеју усмене, писане и мултимодалне поруке о различитим темама, појавама и догађајима. Користе језик у разноврсним активностима усмене и писане продукције и интеракције (давање и тражење, тј. размена информација о личностима, догађајима, појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења) у приватном, јавном и образовном домену уз успостављање ефикасног социјалног контакта. Ученици прихватају разлике које постоје између властите и културе циљног језика и умеју да прилагоде понашање комуникативним конвенцијама. Негују став отворености према култури циљног језика и показују вештине за критичко истраживање и разумевање властите културе и културе циљног језика. Ученици учествују у комуникацији на интернету помоћу примерених језичких алата и у раду на заједничким документима који се користе у приватном, јавном и образовном домену.

Исходи образовног циклуса (ИОЦ) за крај средњег образовања:

Средњи ниво

СПК 1	СПК 2	СПК 3
<i>Ученици:</i>	<i>Ученици:</i>	<i>Ученици:</i>
– CJ1.CO.C.1.1. Исправно изговарају гласове и гласовне групе уз повремена минимална одступања од прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације) која не угрожавају комуникацију. – CJ1.CO.C.1.2. Познају и у писаној продукцији углавном исправно примењују већину правописних правила и разумеју принципе правописних норми, њихових подударана и одступања у матерњем језику и различитим језицима које користе. – CJ1.CO.C.1.3. Познају и системски исправно користе основна и учестала правила и обрасце за грађење граматичких облика променљивих врста речи, укључујући и фреквентне изузетке као и фреквентне неправилне облике или мање фреквентне правилне обрасце уз повремене грешке и омашке које углавном не ремете комуникацију у узрасно блиским свакодневним, јавним или образовним контекстима. – CJ1.CO.C.1.4. Познају и исправно користе важније и фреквентније синтаксичке структуре у циљу кохерентне, логичне и сврсисходне комуникације која се одвија у приватном, јавном и образовном контексту, уз повремене грешке и омашке које не ометају разумевање. – CJ1.CO.C.1.5. Разумеју и користе адекватан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног,	– CJ1.CO.C.2.1. Примењују углавном адекватне стилове и стратегије рецепције усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу са текстуалном врстом и комуникативном намером, у приватном, јавном, образовном и стручном домену (у складу са контекстом и садржајем општеобразовних и стручних предмета). – CJ1.CO.C.2.2. Користе страни језик у усменој и писаној комуникацији, углавном успешно примењујући разноврсне стратегије планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере и уз употребу различитих дигиталних алата. – CJ1.CO.C.2.3. Претражују, идентификују по релевантности, парафразирају уз помоћ смерница и селективно користе текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и критички процењују њихов значај и поузданост за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема и задатака. – CJ1.CO.C.2.4. Интерпретирају значења усмене и писане поруке, постављају и проверавају хипотезе и изводе закључке о комуникативној намери у складу са њеним друштвеним, културним, временским и просторним контекстом. – CJ1.CO.C.2.5. Успостављају интеркултурну комуникацију у циљу	– CJ1.CO.C.3.1. Разумеју општи садржај и важније појединости усмених објава, упутстава, налога и инструкција, краћих монолошких излагања, једноставнијих информативних, коментаторских/аргументационих, рекламних медијских прилога и текстова савремене музике различитих жанрова, на друштвено и индивидуално (лично) релевантне теме, у приватном, јавном, образовном и стручном домену, уколико се користи стандардни језик, говори споријим темпом и добром дикцијом. Сажимају општи смисао и класификују важније појединости, интерпретирају садржај и поруку текста. – CJ1.CO.C.3.2. Разумеју општи садржај и најважније појединости (укључујући околности комуникативне ситуације, заплет и епилог, хронологију дешавања у једноставнијим цртама, основне узрочно-последичне аспекте, међусобне односе, ставове и мишљења и аргументацију актера) у директној интеракцији двоје или више саговорника или у краћим медијски подржаним аудио и аудио- визуелним формама у којима се исказују ставови и мишљења, прате нит аргументације, уколико се користи стандардни језик, говори разговетно, споријим темпом и добром дикцијом. Интерпретирају главне поруке и преносе сопствене ставове као и ставове саговорника у вези са блиским темама из приватног, јавног, образовног и стручног домена. – CJ1.CO.C.3.3. Разумеју општи садржај и појединости стилски и лексички једноставнијих информативних, аргументационих, рекламних, епистоларних, научно- популарних и књижевних текстова на различите конкретне и поједине апстрактне теме у приватном, јавном и образовном домену. Сажимају општи смисао и класификују појединости према значају, интерпретирају садржај и поруку текста у складу са задатим смерницама. – CJ1.CO.C.3.4. Разумеју општи садржај и појединости једноставнијих текстова са интернета, пратећи по потреби и линкове који упућују на додатна једноставнија објашњења и нове, релевантне аспекте одабраних елемената текста уз употребу различитих дигиталних алата. Критички процењују релевантност, поузданост, веродостојност извора.

јавног, образовног и стручног домена, уз ограничену могућност варирања и повремене грешке и омашке. – CJ1.CO.C.1.6. Разумеју основне принципе функционисања језичких система и језичког раслојавања, улоге језика у језичкој заједници, важније сличности и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ1.CO.C.1.7. Поседују знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју, тумаче и анализирају појаве и процесе из свакодневне културе, баштине и традиције, о којима сазнају усменим, писаним и дигиталним путем.	размене информација, ставова и вредности, уз примену вишејезичних ресурса, уважавајући културну условљеност и примењујући углавном адекватне норме језичког и нејезичког понашања. – CJ1.CO.C.2.6. Идентификују, анализирају и критички тумаче појаве и процесе у контексту (властите) културе и култура заједница чији језик уче, у оквиру личних интересовања и садржаја општеобразовних и стручних предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације. – CJ1.CO.C.2.7. Промишљају улогу језикâ у разноврсним активностима и користе страни језик за проучавање природних и друштвених феномена и за релативно успешно решавање задатака у приватном, јавном, образовном и стручном домену.	
		– CJ1.CO.C.3.5. Причају и излажу, на једноставан и систематичан начин, о догађајима, сопственим искуствима и доживљајима, препричавају туђе, стварне и фикционалне приказе, описују људе, појаве, предмете, чињенице из ужег личног и друштвеног окружења и домена интересовања, уз претходну припрему и евентуалну помоћ визуелне презентације, дајући, уколико је потребно, додатна једноставнија објашњења, информације, примере. – CJ1.CO.C.3.6. Комуницирају, уз релативну спонтаност, у једноставној интеракцији са једним саговорником или више саговорника у оквиру дијалога, дебата, дискусија, изражавају и бране сопствено мишљење и ставове, пружајући додатна једноставнија објашњења, аргументацију и коментаре у вези с темама које су им познате и блиске из приватног, јавног и образовног домена. Препознају и поштују културолошке условљености ставова, вредности и идеја уважавајући вредности људског достојанства, једнакости и права. Критички приступају анализи једноставнијих материјала (текстова, аргумената, проблема, догађаја и искустава из области уметности и других предмета, природних и друштвених наука). Износе анализе на организован и кохерентан начин организујући их у логичну целину уз претходну припрему. – CJ1.CO.C.3.7. Пишу једноставније текстове о блиским темама из приватног, јавног, образовног и стручног домена, с предлошком или без њега (једноставније есеје, сажетке књига, филмова, описе табела и графикана), износећи, на креативан начин,

		сопствене утиске, планове, очекивања, личне ставове, мишљења, релевантне информације и објашњења; разрађују, систематизују, интерпретирају садржаје из неколико извора, користећи адекватан регистар и језичка средства у односу на врсту текста који пишу и уз употребу различитих дигиталних алата. Развијају сопствене стваралачке способности и креативност у једноставнијим текстуалним жанровима. – CJ1.CO.C.3.8. Пишу једноставније поруке, мејлове, СМС поруке, извештаје, формална и неформална писма, у приватном, јавном, образовном и стручном домену, у којима траже или преносе релевантне информације и мишљења, идеје, осећања, ставове, саопштавају новости, реагују адекватно на ставове и мишљења других, користећи адекватан регистар и језичка средства, уважавајући културне различитости, показујући емпатију и спремност на сарадњу. – CJ1.CO.C.3.9. Учествују у комуникацији на интернету (друштвене мреже, форуми итд.) у вези с познатим и блиским темама (дискусије, четови, дебате, коментари), износе своје мишљење и одговарају на мишљења других, уз помоћ доступних језичких алата (електронски преводилац, речник); учествују у једноставнијим колаборативним активностима (рад на заједничким документима попут Wiki, Google docs). – CJ1.CO.C.3.10. Преносе с једног језика на други у писаном и усменом облику главну идеју и релевантне детаље из усмених и писаних извора (медијација) у вези с блиским темама из приватног, јавног, образовног и стручног домена, примењујући креативно различите компензационе стратегије. Посредују у неформалној интеракцији двоје или више саговорника уз повремене потешкоће и коришћење компензационих стратегија, углавном адекватно преносећи и тумачећи културно условљене вредности и ставове.
--	--	---

Напредни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1) Ученици исправно изговарају све гласове и гласовне групе поштујући прозодијска правила у складу са говорном ситуацијом, несметано одржавајући комуникацију. Познају и исправно примењују правописна правила уз уважавање фреквентнијих изузетака и разумеју и анализирају основне принципе правописних норми, њихових подударана и одступања у матерњем и циљном језику. Познају и исправно користе већину правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи и творбу лексема, укључујући и важније изузетке од правила и мање фреквентне облике, уз повремене омашке које не ремете успешно и несметано одвијање комуникације како у једноставним и познатим тако и у непредвидивим и мање познатим ситуацијама. Познају и исправно користе и варирају сложеније синтаксичке структуре у циљу постизања кохезије исказа и текста уз повремене омашке које не ремете комуникацију. Разумеју и користе богат и разноврстан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на познате и мање познате теме из приватног, јавног, образовног и стручног домена, функционално и креативно варирајући формулације уз повремене омашке. Разумеју принципе функционисања језичких система и језичког раслојавања, улоге језика у језичкој заједници, сличности и разлике заједница које користе циљни и матерњи језик. Поседују знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју, анализирају и критички промишљају појаве, процесе, догађаје и личности из свакодневног, културног, научног и друштвеног савременог контекста, о којима сазнају путем различитих медија и које доводе у везу са савременим друштвом. Ученици поседују специфична знања везана за свакодневни живот, друштво и развој културе (културâ) циљног језика; критички разумеју и пореде утицај природних и друштвених појава на процесе у властитој и култури (културама) циљног језика, као и положај земаља и заједница циљног језика у свету и њихову везу са властитом културом и другим културама.	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)
--	---

Ученици уочавају, схватају и интерпретирају вербалне и невербалне садржаје сложених порука на страном језику и владају већином језичких елемената у комуникативном чину. Ради остваривања комуникативне намере ефикасно примењују разноврсне стилове, стратегије и средства комуникације, укључујући дигиталне алате. Разумеју појмове, идеје и информације из усмених, писаних и мултимодалних текстова, постављају и ревидирају хипотезе и изводе закључке о њиховом експлицитном и имплицитном значењу. За потребе информисања, забаве, естетског доживљаја и решавања проблема у школском и ваншколском контексту користе страни језик креативно примењујући знања и вештине из матерњег и других језика које користе. Претражују, идентификују по релевантности, парафразирају и селективно користе текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и критички процењују њихов значај и поузданост. Усвојене концепте и методе рада употребљавају у новим ситуацијама, укључујући и оне у дигиталном окружењу, у циљу решавања задатака и повезивања знања из различитих области у приватном, јавном, образовном и стручном домену.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)

Ученици ефикасно учествују у разноврсним комуникационим ситуацијама, разумеју комплексније усмене, писане и мултимодалне поруке о различитим темама, појавама и догађајима. Користе језик у разноврсним активностима усмене и писане продукције и интеракције у приватном, јавном, образовном и стручном домену, уз успостављање ефикасног социјалног контакта. Ученици прихватају разлике које постоје између властите и културе циљног језика и умеју да прилагоде понашање конвенцијама у комуникацији. Негују став отворености према култури циљног језика и показују вештине за критичко и самостално истраживање и разумевање властите културе и културе циљног језика. Ученици самостално учествују у комуникацији на интернету, користе доступне језичке алате и ефикасно учествују у раду на заједничким документима која се користе у приватном, јавном, образовном и стручном домену.

Исходи образовног циклуса (ИОЦ) за крај средњег образовања:

Напредни ниво

СПК 1	СПК 2	СПК 3
Ученици:	Ученици:	Ученици:
– СЈ1.CO.H.1.1. Исправно изговарају све гласове и гласовне групе поштујући прозодијска правила (акценте, акценатске дужине, интонацију), те несметано одржавају комуникацију. – СЈ1.CO.H.1.2. Познају и у писаној продукцији исправно примењују правописна правила и разумеју и анализирају принципе правописних норми, њихових подударња и одступања у матерњем језику и у различитим језицима које користе. – СЈ1.CO.H.1.3. Познају и исправно користе већину правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи и творбу лексема, укључујући и важније изузетке од правила и мање фреквентне облике, уз повремене омашке које не ремете успешно и несметано одвијање комуникације	– СЈ1.CO.H.2.1. Примењују разноврсне и адекватне стилове и стратегије рецепције усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу са текстуалном врстом и комуникативном намером, у приватном, јавном, образовном и стручном домену (у складу са контекстом и садржајем општеобразовних и стручних предмета). – СЈ1.CO.H.2.2. Користе страни језик у усменој и писаној комуникацији, креативно и адекватно примењујући разноврсне стратегије планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере и уз употребу различитих дигиталних алата. – СЈ1.CO.H.2.3. Претражују, идентификују по релевантности, парафразирају и селективно користе текстуалне, визуелно- текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и	– СЈ1.CO.H.3.1. Разумеју општи садржај и већину појединости усмених објава, упутстава, налога и инструкција, монолошких излагања, информативних, аргументационих, рекламних медијских прилога и текстова савремене музике различитих жанрова, на друштвено и индивидуално (лично) релевантне теме, у приватном, јавном, образовном и стручном домену, уколико се користи претежно стандардни језик или фреквентни и познати варијетет. Сажимају, интерпретирају и парафразирају главне поруке и појединачне делове аудио текста. – СЈ1.CO.H.3.2. Разумеју општи садржај и важније појединости (укључујући околности комуникативне ситуације, заплет и епилог, хронологију дешавања у општим цртама, узрочно-последичне аспекте, међусобне односе, ставове, мишљења и аргументацију актера) у директној интеракцији двоје или више саговорника или у краћим медијски подржаним аудио и аудио-визуелним формама у којима се образлажу ставови и мишљења и прате нит аргументације и евентуалних противаргументата, уколико се користи претежно стандардни језик или фреквентни и познати варијетет. Интерпретирају главне поруке и преносе сопствене ставове као и ставове саговорника у вези са темама из приватног, јавног, образовног и стручног домена. – СЈ1.CO.H.3.3. Разумеју општи садржај и појединости дужих и сложенијих, лексички богатијих и стилски разноврснијих информативних, аргументационих, инструкционих, рекламних, епистоларних, научно-популарних и књижевних текстова различитих жанрова на конкретне и једноставније апстрактне теме, у приватном, јавном, образовном и стручном домену. Сажимају, интерпретирају и парафразирају главну поруку и поједине делове писаног текста.

како у једноставним и познатим тако и у непредвидивим и мање познатим ситуацијама. – CJ1.CO.H.1.4. Познају и исправно користе сложеније синтаксичке структуре у циљу постизања кохезије исказа и текста уз повремене омашке које не ремете комуникацију, која се успешно и несметано одвија како у једноставним и познатим тако и у непредвидивим и мање познатим ситуацијама. – CJ1.CO.H.1.5. Разумеју и користе богат вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног, образовног и стручног домена, функционално и креативно варирајући формулације уз повремене омашке. – CJ1.CO.H.1.6. Разумеју принципе функционисања језичких система и језичког раслојавања, улоге језика у језичкој заједници, сличности и разлике заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ1.CO.H.1.7. Поседују знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју, анализирају и критички промишљају појаве и процесе из свакодневне, савремене и културне историје, о којима сазнају усменим, писаним и дигиталним путем, и које доводе у везу са савременим друштвом.	критички процењују њихов значај и поузданост, за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема и задатака. – CJ1.CO.H.2.4. Интерпретирају значења усмене и писане поруке, постављају, проверавају и ревидирају хипотезе и изводе закључке о комуникативној намери, циљу и ефектима, у складу са њеним друштвеним, културним, временским и просторним контекстом. – CJ1.CO.H.2.5. Успостављају и одржавају интеркултурну комуникацију у циљу размене информација, ставова и вредности, уз функционалну примену вишејезичних ресурса, уважавајући културну условљеност и примењујући адекватне норме језичког и нејезичког понашања. – CJ1.CO.H.2.6. Идентификују, анализирају и критички тумаче појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру личних, образовних и професионалних интересовања и друштвено релевантних тема, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације. – CJ1.CO.H.2.7. Промишљају улогу језикâ у разноврсним активностима и користе страни језик за проучавање природних и друштвених феномена и углавном успешно решавање задатака у приватном, јавном, образовном и стручном домену.	– CJ1.CO.H.3.4. Разумеју општи садржај и важније појединости сложенијих текстова са интернета, пратећи по потреби и линкове који упућују на додатна објашњења и нове, релевантне аспекте одабраних елемената текста уз употребу различитих дигиталних алата. Критички процењују релевантност, поузданост и веродостојност извора. – CJ1.CO.H.3.5. Извештавају релативно систематично и детаљно о догађајима, сопственим искуствима и доживљајима и препричавају туђе, стварне и фикционалне приказе, описују људе, појаве, предмете, чињенице из ширег личног и друштвеног окружења и домена интересовања, излажу пред публиком на различите теме, уз претходну припрему и уз евентуалну помоћ визуелне презентације, објашњавајући и разрађујући своје идеје и износећи по потреби додатна образложења, информације и примере.
		– CJ1.CO.H.3.6. Комуницирају релативно спонтано, флуентно и коректно у оквиру дијалога, дискусија и дебата с двоје и више учесника, исказују и бране своје мишљење пружајући објашњења, аргументацију и коментаре, излажу ставове и идеје, разматрају различите опције широког спектра тема из приватног, јавног, образовног и стручног домена и изражавају слагање или неслагање са

		саговорником или медијским и другим приказом теме. Препознају и уважавају културолошке условљености ставова, вредности и идеја уважавајући принципе људског достојанства, једнакости и права. Критички приступају анализи сложенијих материјала (текстова, аргумената, проблема, догађаја и искустава из области уметности, природних и друштвених наука). Изводе анализе на организован и кохерентан начин организујући их у логичну целину. – СЈ1.CO.H.3.7. Пишу прегледне текстове (есеје, извештаје, фикционалне и нефикционалне приче, описе табела, слика, графикана, сажетке књига, филмова и сл.) о разноврсним темама из приватног, јавног, образовног и стручног домена, износећи на креативан начин релевантне информације и објашњења; приказују, анализирају, систематизују, тумаче, интерпретирају и процењују садржаје из различитих извора, износе сопствено мишљење и аргументују ставове, користећи одговарајући регистар и језичка средства у складу са врстом текста који пишу уз употребу различитих дигиталних алата. Развијају сопствене стваралачке способности и креативност у различитим текстуалним жанровима. – СЈ1.CO.H.3.8. Пишу формална и неформална писма и електронску пошту, у приватном, јавном, образовном и стручном домену, у којима успешно преносе и образлажу информације, идеје, осећања, мишљења, ставове и новости, траже информације и мишљење других и реагују на прикладан начин на новости и ставове других користећи адекватан регистар и језичка средства, уважавајући културне различитости, показујући емпатију и спремност на сарадњу. – СЈ1.CO.H.3.9. Учествоју у комуникацији на интернету (друштвене мреже, форуми итд.) износећи своје мишљење и одговарајући на мишљење других у вези са темама које их занимају, успешно повезујући своје објаве са претходним објавама у низу, поштују конвенције овог вида комуникације, препознају и решавају евентуалне неспоразуме и неслагања који се јављају приликом те интеракције, користећи по потреби доступне језичке алате (електронски преводилац, речник); учествују у колаборативним активностима (рад на заједничким документима попут Wiki, Google docs). – СЈ1.CO.H.3.10. Преносе с једног језика на други, у усменом и писаном виду, сажето и структурисано, важне информације, мишљења и намере актера и њихову аргументацију, у приватном, јавном, образовном и стручном домену, креативно примењујући различите компензационе стратегије. Посредују у неформалној интеракцији уз адекватно преношење и тумачење различитих културно условљених вредности и ставова.
--	--	---

СТРАНИ ЈЕЗИЦИ – ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК

Стандарди образовних постигнућа за крај средњег образовања

Општа предметна компетенција (ОПК)

Општа предметна компетенција, или вишејезична комуникативна компетенција, обухвата поседовање свести о језицима као комуникационим средствима, стицање и континуирано развијање језичке писмености и способности коришћења најмање два страна језика, схватање повезаности између језика и културних идентитета и уважавање језичке и културне разноликости. Она омогућава ученицима да реализују активности користећи језичка средства за писану и усмену